

ÎNCHEIERE

08 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de SC „ProEuroConsult” SRL,
reprezentată de avocatul Marin Baltă,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a SC „ProEuroConsult” SRL
către CA „Asterra Grup” SA cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale,
încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității, a dobânzii de întârziere și a
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de CA „Asterra Grup” SA și casată hotărârea din 15
ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin care acțiunea a fost
admisă,

c o n s t a t ă:

La 07.04.2017, avocatul Efrim Oleg, în interesele SC „ProEuroConsult” SRL, a
depus cerere de chemare în judecată, ulterior, cerere de completare a cerințelor
împotriva CA „Asterra Grup” SA, prin care a solicitat încasarea din contul CA
„Asterra Grup” SA în beneficiul SC „ProEuroConsult” SRL a despăgubirii de
asigurare în mărime de 566 261,00 de lei, a penalității legale în valoare de 162522, 36
de lei, a dobânzii de întârziere în valoare de 79866 de lei și a cheltuielilor de judecată
ce se compun din taxa de stat în mărime de 24259, 48 de lei și cheltuielile de asistență
juridică în mărime de 21096, 30 de lei.

La 13.10.2017, a depus cerere de completare a cererii de chemare în judecată,
prin care a solicitat recunoașterea nulității prevederilor „sau din neglijență” de la
primul punct (liniuța) al Clauzei 7.2, precum și a prevederilor de la liniuța a 3 a clauzei
7.2 „s-a dezis de dreptul de a cere de la persoanele vinovate sau realizarea acestor
drepturi nu a fost posibilă din vina sa” din contractul de asigurare CS 0322/16AG2,
semnat între SC „ProEuroConsult” SRL și CA „Asterra Grup” SA, drept contrare
prevederilor imperative ale legii (f. d. 148-151).

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la 19.10.2016, între SC
„ProEuroConsult” SRL, în calitate de asigurat și CA „Asterra Grup” SA în calitate de

asigurător, a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a autovehiculelor nr. 0322/16AG2.

Potrivit contractului, CA „Asterra Grup” SA s-a obligat, în caz de survenire a cazului asigurat, să achite despăgubiri de asigurare asiguratului SC „ProEuroConsult” SRL până la nivelul sumei de 36 475 de Euro.

La 29.11.2016, s-a produs accidentul rutier constatat prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 02073429 din 01.12.2016, în urma căruia a fost avariat autovehiculul asigurat.

SC „ProEuroConsult” SRL a executat toate formalitățile, conform prevederilor contractului de asigurare.

Potrivit evaluării daunei realizate de Toyota Centru (SRL „Continent”) valoarea daunei este de 566261,00 de lei în baza facturii nr. 2937 din 27.12.2016.

La 06.12.2016, SC „ProEuroConsult” SRL a adresat o cerere pârâtului prin care a solicitat plata despăgubirii de asigurare în cuantum de 566 261,00 de lei, pentru daunele produse autovehiculului asigurat.

La 28.12.2016, CA „Asterra Grup” SA a respins solicitarea reclamantului, invocând temeiul prevăzut de punctul 7.1.9 din contract „Asigurătorul este în drept să refuze parțial sau total achitarea despăgubirii de asigurare în cazul prezentării de informații eronate despre împrejurările care au un rol definitoriu în stabilirea gradului de risc asigurat sau nu a informat asigurătorul despre schimbările esențiale în gradul de risc”.

Ulterior, la 26.01.2017, pârâtul a expediat un răspuns suplimentar la cererea din 06.12.2016 prin care a modificat temeiul de drept pe care și-a motivat respingerea solicitării de a achita despăgubirea de asigurare, invocând deja punctul 7.1.8 din contract conform căruia „asigurătorul este în drept să refuze parțial sau total achitarea despăgubirii de asigurare în cazul neîntreprinderii măsurilor dependente de asigurat pentru salvarea sau păstrarea autovehiculului asigurat”.

La 16.02.2017, SC „ProEuroConsult” SRL a trimis o cerere repetată în adresa pârâtului, prin care a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare în cuantum de 566 261,00 de lei, inclusiv cu propunerea de a remedia amiabil această situație, cu o reexaminare eficientă a dosarului de daune.

Prin scrisoarea din 21.02.2017, CA „Asterra Grup” SA a menținut decizia de refuz în achitarea despăgubirilor de asigurare, făcând trimitere la aceleași norme de drept din contractul de asigurare.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 29.03.2017, reclamantul a înaintat în adresa pârâtului o somație, prin care a solicitat achitarea în termen de 7 zile a despăgubirii de asigurare în mărime de 566 261,00 de lei, survenite în baza contractului de asigurare facultativă nr. 0322/16AG2 din 19.10.2016. Somația a fost recepționată în aceeași zi, însă pârâtul nu a întreprins nicio acțiune în ceea ce privește stingerea creanței.

Potrivit punctului 3.1.1 lit. a) din Contractul de asigurare facultativă nr. 0322/16AG2 din 19.10.2016 „riscuri asigurate sunt considerate prejudiciile materiale cauzate asiguratului prin deteriorarea sau distrugerea autovehiculului și/sau a echipamentului suplimentar ca urmare a accidentelor de circulație, inclusiv tamponarea cu obiecte mobile sau imobile (construcții, obstacole, animale, etc.)”. Iar conform

punctului 6.1.1 din contract „asiguratul are dreptul să încaseze despăgubirea de asigurare în mărimea pagubei reale suportate, în limitele sumei de asigurare, ținându-se cont de condițiile concrete stipulate în contractul de asigurare”.

Astfel, riscul asigurat a survenit la data producerii accidentului rutier și asiguratul și-a îndeplinit toate obligațiile prevăzute de Contract, or, nicio prevedere contractuală sau legală nu justifică refuzul pârâtului de a achita despăgubirile de asigurare.

Totodată, pentru perioada dintre 27.12.2016 și până la 06.04.2017, pârâtul urmează să achite în beneficiul reclamantului o dobândă de întârziere în mărime de 27 925,2 de lei, în temeiul art. 619 Codul civil.

În partea încasării cheltuielilor de judecată, s-au invocat prevederile art. 94 și 96 Cod de procedură civilă, fiind prezentate probe privind achitarea taxei de stat, precum și cheltuieli de asistență juridică.

În continuare, reclamantul a mai indicat că, pct.7.2 al contractului prevede că despăgubirea de asigurare nu se achită, iar acțiunea contractului poate fi întreruptă dacă asiguratul intenționat sau din neglijență a comis sau a admis acțiunea (inacțiunea), ce a dus la apariția prejudiciului; a indus intenționat în eroare asiguratorul sau reprezentantul lui la determinarea sumei asigurate, cauzele și/sau mărimii prejudiciului; s-a dezis de dreptul de a cere de la persoanele vinovate sau realizarea acestor drepturi nu a fost posibilă din vina sa.

Prevederile „sau din neglijență”, „s-a dezis de dreptul de a cere de la persoanele vinovate sau realizarea acestor drepturi nu a fost posibilă din vina sa” din pct.7.2 al contractului sunt contrare prevederilor art. 17 alin. (1) din Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări, care prin normele imperative stabilește exhaustiv cazurile când asiguratorul este în drept să refuze total sau parțial la achitarea despăgubirii de asigurare, prin urmare consideră că ele urmează a fi declarate nule.

Prin hotărârea din 15 ianuarie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Oleg Efrim, în interesele SC „ProEuroConsult” SRL împotriva CA „Asterra Grup” SA cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale, încasarea despăgubirii de asigurare, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată; au fost declarate nule prevederile „sau din neglijență” de la prima liniuță a clauzei 7.2 și a prevederilor de la liniuța 4 a clauzei 7.2 „s-a dezis de dreptul de a cere de la persoanele vinovate sau realizarea acestor drepturi nu a fost posibilă din vina sa” din contractul de asigurare facultativă a autovehiculelor, echipamentului suplimentar, conducătorului auto și pasagerilor de accidente CS0322/16AG2, semnat între SC „ProEuroConsult” SRL și CA „Asterra Grup” SA, la 19.10.2016.

A fost încasat de la CA „Asterra Grup” SA în beneficiul SC „ProEuroConsult” SRL suma bănească în mărime de 566261,00 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, penalitatea în sumă de 162522,36 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 79866,00 de lei, cu titlu de cheltuieli de taxă de stat achitată suma de 24259,48 de lei și cheltuieli pentru asistența juridică suma în mărime de 21096,30 de lei.

La 07 februarie 2018, CA „Asterra Grup” SA a depus cerere de apel, solicitând admiterea cererii, casarea integrală a hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani nr. 2rc-432/17 din 15 ianuarie 2018 și emiterea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

După rejudecarea cauzei, dispusă prin decizia din 07 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, la 12 septembrie 2019, Curtea de Apel Chișinău a admis apelul declarat de către CA „Asterra Grup” SA și a casat hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre prin care a respins cererea de chemare în judecată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că concluzia primei instanțe vizavi de temeinicia pretențiilor înaintate de SC „ProEuroConsult” SRL, Colegiul o consideră greșită, deoarece contravine circumstanțelor de fapt stabilite, rezultă din aprecierea incorectă a probelor administrate și aplicarea eronată a normelor de drept material care guvernează raportul juridic litigios.

Totodată, instanța de apel a indicat că, în opinia Colegiului, la caz, refuzul asigurătorului de a achita despăgubirea de asigurare este întemeiat, reieșind din următoarele considerente.

Cazurile în care asigurătorul nu achită sau este în drept să refuze deplin sau parțial asiguratului despăgubirea de asigurare în asigurările de bunuri sunt expres prevăzute de art.15 și art. 17 din Legea nr. 407- XVI din 21 decembrie 2006.

În baza principiului libertății contractuale, părțile pot include, în mod liber, în contractul de asigurare clauze contractuale și stabili conținutul acestora în limitele normelor imperative de drept. Or, art. 13 alin. (2) din Legea nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 specifică elementele necesare pentru a asigura valabilitatea unui atare act juridic civil. În mod concret, contractul de asigurare trebuie să conțină clauzele obligatorii specificate la lit. a) și k). La fel, conform lit. 1), contractul poate cuprinde alte clauze stabilite prin lege sau prin acordul părților. La caz, instanța de apel consideră, că preluarea și transpunerea în contractul de asigurare facultativă a art. 1329 alin. (2) din Codul civil corespunde principiului sus-menționat.

În așa circumstanțe, Colegiul a considerat, clauza contractuală inserată în punctul 7.2 din contractul de asigurare facultativă a autovehiculelor nr. 0322/16AG2 din 19 octombrie 2016 este similară cu art. 1329 alin. (2) din Codul civil. Respectiv, nu există motive de a declara nulă clauză contractuală din pct.7.2 din contractul nominalizat, și anume a sintagmei „sau din neglijență” (de la primul punct (liniuță), precum și a sintagmei cu conținutul „s-a dezis de dreptul de a cere de la persoanele vinovate sau realizarea acestor drepturi nu a fost posibilă din vina sa”. Pretențiile invocate de SC „ProEuroConsult” SRL, în acest sens instanța de apel le-a considerat neîntemeiate.

Pe cale de consecință, nefondate sunt și cerințele prin care SC „ProEuroConsult” SRL pretinde la încasarea despăgubirii de asigurare, penalității, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, or, aceste capete de cerere rezultă din cea menționată mai sus (nulitatea clauzelor contractuale).

La 06.04.2020, SC „ProEuroConsult” SRL, reprezentată de avocatul Marin Baltă, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel nu conține o motivare completă a soluției instanței și nici nu oferă un răspuns recurentului de ce argumentele sale au fost respinse de către instanța de apel. Instanța de apel doar a preluat unele din argumentele apelantului CA „Asterra Grup” SA și în rest, instanța a lăsat fără apreciere și a ignorat argumentele aduse de către recurent în referința sa depusă în instanța de apel. O asemenea hotărâre de judecată nu corespunde rigorilor

impuse de legislația națională și cea internațională cu privire la motivarea hotărârii de judecată.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, menținerea hotărârii primei instanțe, cu admiterea cerințelor prezentate în instanța de apel cu privire la încasarea sumelor legate de dobânzile de întârziere, de penalitate și cheltuielile de judecată.

La 10.06.2020, CA „Asterra Grup” SA a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat ca recursul declarat să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 12 septembrie 2019 și comunicată participanților la proces la 10 octombrie 2019 (f. d. 129, vol. II), iar recursul a fost declarat la 06 aprilie 2020. Date despre recepționarea deciziei contestate la materialele dosarului lipsesc, astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către SC „ProEuroConsult” SRL, reprezentată de avocatul Marin Baltă, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de SC „ProEuroConsult” SRL, reprezentată de avocatul Marin Baltă, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se

insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către SC „ProEuroConsult” SRL, reprezentată de avocatul Marin Baltă.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către SC „ProEuroConsult” SRL, reprezentată de avocatul Marin Baltă.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru